

Taboo

1945

VETRINJSKO LETO

1970

Št. II

EL FORTIN

1970

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TABOR je last in vestnik Zveze D. S. P. B. Tabor • Mnenje Z. D. S. P. B. Tabor predstavljajo le članki, ki so podpisani od glavnega odbora Zveze. • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič. • Urejuje uredniški odbor; odgovorni urednik Adolf Škrjanec, za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Jože Jenko.

—::—

TABOR is the voice of the Confederation Tabor of the United Slovene Anticommunists

—::—

TABOR es órgano de la Confederación Tabor de los Anticomunistas Eslovenos Unidos. • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina

—::—

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213

—::—

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.060.634

—::—

Naročnina: Južna Amerika 10 pesov Ley 18.188, odn. enakovrednost v dolarju; USA in Kanada 4.— dolarje letno, zračno 6.50 dolarjev; Anglija in Avstralija 1 funt šterling; Evropske države 3 dolarje.

—::—

Naročila, reklamacije in nakazila pošiljajte na naslov upravnika: José Jenko, Pedernera 1075, Villa Madero, prov. Buenos Aires, Rep. Argentina

—::—

Vse dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, Villa Ballester FNGBM. Pcia. de Buenos Aires, Argentina

NASLOVNA SLIKA:

Množice slovenskih svobodnjakov, ki so bile po strahotni vetrinjski žrtvi dične domobranske vojske natlačene v begunska taborišča ter tako toplo kraljestvo stoletnih ognjišč zamenjale za bedo razdrapanih baračnih hlevov in lakoto, so poslej za rodove novih Slovencev zgled in za ves svobodoljubni svet živ dokaz krvave resnice ne samo o osnovah nasilnega režima v izgubljeni domovini, ampak komunizma sploh; saj njihova pričujočnost v širnem svobodnem svetu nenehno in povsod poziva: Svobodni sveta, združite se! — Za Boga — Narod — Domovino!

Tabor

*Na boj za dom,
za vero svojo;
ti brani ju povsod!*

(Domobranska pesem)

Noviembre 1970

BUENOS AIRES

November 1970

Nada ha cambiado

Todos los días tenemos muchas oportunidades de leer o escuchar en los noticiosos, que el comunismo ha evolucionado, que no es más revolucionario, que no es más sangriento, como hace veinticinco años atrás, que sus modales han cambiado y que no son más "stalinistas", lo que aparentemente quiere decir, que no se emplea la fuerza ni el crimen en su lucha para el poder. En una palabra: el comunismo se ha democratizado.

También hemos oído mucho sobre el diálogo, sobre la coexistencia pacífica, sobre pacifismo del comunismo.

Pero un dicho muy viejo dice: Por sus obras los conoceremos. Y son justo las obras las que en nada han cambiado los métodos comunistas. Todas las palabras sobre coexistencia y paz se desvanecen ante los hechos. Nuevas vidas han sido segadas, nuevas víctimas han caído.

Los agentes rojos han cometido nuevos crímenes, ordenados por sus amos y para ellos esto son solamente una liquidaciones más.

Mientras algunos prefieren dialogar, mientras los otros prefieren la coexistencia, han caído víctimas. Nosotros, los sobrevivientes luchadores anticomunistas, no podemos aceptar los engaños, ni creer en la palabra comunista. Estos nuevos sacrificios nos fortifican y nos convencen una vez más, que nuestra lucha por DIOS — PUEBLO — PATRIA, es justa y que debemos estrechar aún más nuestras filas para que estos ideales salgan victoriosos por el bien de toda la humanidad.

ODLOČITI SE BO TREBA!

Duhovni vodja Zveze DSPB -- TABOR rev. Fr. Gaber se ni mogel osebno udeležiti letošnjega zvezinega občnega zbora in je zborovalcem poslal sledeče pismo:

Proslave 25-letnice so za nami, leto se bliža zatonu; tako je s časom. Gre svojo pot naprej, se vanj vključimo ali ne.

Morda bi bilo prav, ako se ob tej priliki malo zamislimo, kaj mi je to jubilejno leto doprineslo in kaj sem sam doprinesel k tej proslavi?

Časi, v katerih živimo, so resni in bodo zahtevali od nas težkih odločitev, ko se bomo morali jasno opredeliti. Odločiti se bo treba! Odločitev je nekaj zelo važnega. Odločim se, da nekaj storim, ali nekaj opustim. Vsaka odločitev pa ima gotovo posledice za posameznike, za okolje, za organizacijo, za narod, celo za ves svet. Posledice seveda zavisijo od važnosti odločitve.

Vzemimo primer: Na občnem zboru se navadno pregleda delo preteklega leta in odloči, kaj se bo delalo v prihodnjem letu. Iz preteklosti se učimo za bodočnost. Uspeh naše organizacije in njenega dela in napredka bo zavisel od vaših odločitev; ali boste aktivni v organizaciji, ali pa boste delo opuščali in organizacija bo samo životarila. Posledice se bodo prav kmalu pokazale; in sicer posledice, ki bodo škodovale nam samim, pa tudi mnogim drugim, kajti organizacijsko delo posega v širše okolje.

Primer iz Sv. Pisma, ki ga lahko apliciramo na naše versko življenje, pa tudi v nekem oziru na naše organizacijsko delo. Preberite iz Evangelija sv. Janeza poglavja 6, od 24. verza do konca! Kako jasno Kristus poudari važnost odločitve!

Mi smo tisti, ki se odločimo. Včasih se moramo odločiti, dasi ne vemo točno, kakšen bo izid. Odločitev mora biti umsko utemeljena, pre-mišljena in dosledna. Ako se človek odloči, naj odločitvi sledi!

Tisoče ljudi je Kristus nasitil čudežno; toda brez uspeha, ker so mislili le nase, ker so bili presebični, preozkosrčni, prematerialistični. Odšli so od vira življenja — Kristusa. Ali je Kristus spreminjal taktiko, jih je klical nazaj? Jím je obrazložil? — Gledal jih je, ko so odhajali, in srce se mu je krčilo. Končno se je obrnil k svojim izvoljenim in celo njim zastavil vprašanje: „Ali hočete tudi Vi oditi?“ In bi jih pustil. Nato je spregovoril Peter. Jasno in odločno je izpovedal. In Kristus je bil tega vesel. Od tisočev ljudi jih je ostalo zvestih samo 11. — In kakšne so posledice te Petrove odločitve? — Milijoni sledijo, milijoni se hranijo s tem kruhom — upam, da tudi Vi — in si utrjujejo vero. Milijoni se v moči te božje hrane tudi danes odločajo s Petrom: „Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš in mi verujemo in vemo, da si Ti Kristus, Sin božji!“

Naj Vam vera v Kristusa pomaga, da se boste radi odločili za dobro

in tako koristili sebi in drugim. Posledic Vaših odločitev bodo deležni mnogi, predvsem pa vi sami. Zato: z veseljem naprej in radi delajte; in s ponosom delajte za dobro organizacije, za dobro Cerkve, za dobro naroda!

Naj božji blagoslov pride nad vas vse in nad vaše drage! — Pozdrav

Fr. Gaber

ODPRTO PISMO TITU

S Finske smo prejeli odprto pismo, ki ga je Titu napisal direktor Pertti Haataja, član odbora koalicijske stranke v Kaulajärvi. — Op. ured.

Dragi gospod!

Dolgo časa sem sledil položaju v Jugoslaviji in tudi študiral njeno preteklost. Vsako informacijo sem večkrat kontroliral.

Prisiljen sem priznati, da sem zelo neprijetno dirnjen po vsem, kar se je zgodilo zadnjih trideset let; posebno še, kar imam v Jugoslaviji mnogo prijateljev.

Z ozirom na različne vire, so vaši partizani takoj po vojni pobili okoli 300.000 ljudi brez sodbe in nisem nikdar slišal, da bi kdorkoli bil za to obtožen in kaznovan. Končno je človek, ki je vodil to pobijanje, postal vaš ministrski predsednik in je tekom njegove vlade 20—30 Jugoslovancev v tujini pobila tajna policija, ki je srečno ušla kazni. Brezobzirno preračunani uboj Sava Čubrilovića je neprijetno odjeknil v Skandinaviji, ker se takšni politični zločini nikdar ne zgodijo v tem delu sveta, ki je znan po svoji človekoljubnosti. Tukaj tudi ni možen slučaj, da bi eno krilo katerekoli stranke zapiralo in pobijalo svojo drugo frakcijo. Kolikor dolgo nazaj se lahko kdo spomni, na Finskem ni bilo smrtne kazni, čeprav ne moremo reči, da tukaj ne bi imeli vseh vrst zločinskih tipov.

V Skandinaviji spoštujemo mrtve in mislim, da je isto v vseh kulturnih deželah; vendar pa vemo, da so titovci popolnoma razrušili cela pokopališča, kot npr. Orlov vrh na Ljubljanskem gradu in celo grob vašega največjega pesnika in filozofa Njegoša. Na Finskem so grobovi naših padlih sovražnikov lepo oskrbovani. Človek je presenečen, ko vidi, da trupla ljudi, ki so jih umorili komunisti, niso nikdar izročena sorodnikom, čeprav mrtvi ne morejo biti nikomur nevarni. Na ta način so njihovi grobovi nepoznani z izjemo množičnih grobov. Nihče, na primer, ne ve, kje so zakopani zemski ostanke jugoslovanskega junaka Draže Mihajlovića, ki vam je celo večkrat rešil življenje.

Kot gospodarstvenik vem prav dobro, da je po komunistični teoriji brezposelnost pojav svobode (kapitalizma), medtem ko naj bi bila komunistična dežela brez nje. Sedaj po 25 letih vaše nepretrgane vlade pa ima Jugoslavija več brezposelnih kot kdaj prej. Več kot 700.000 delavcev je moralo iti za delom v zahodne države. Obveščen sem po mnogih osebah, da so ravno delavci največ pričakovali od vaše vladavine.

Tukaj na Finskem smo ravno tako začudeni, da je po uradnih podatkih še vedno 2.000.000 Jugoslovanov, ki ne znajo čitati in pisati. Po mojem mnenju to sliči položaju v Španiji in na Portugalskem (in te dežele imajo tudi čudovito preteklost).

Slišimo tudi da sta bili poljedelstvo in industrija dvakrat uničeni: prvič zaradi vojne in potem zaradi komunizma.

Jaz sem zelo presenečen, da Jugoslavija po 1948 ni izbrala kakršnegakoli liberalizma, kar je bilo možno in zaželeno v tako težko preizkušeni deželi z majhnimi in šibkimi državami kot sosedi. Kakšen „Dubčeku podobnen socializem s človeškim obrazom“ bi bil čudovit primer vsaj za vzhodne države.

Zelo mi je žal, da so kljub liberalni ustavi, vse napredne knjige in časopisi ter gibanja prepovedana, takoj ko se pojavijo; posebno ko pisatelji in študentje predstavljajo najboljše del naroda; še več: njegovo bodočnost. Čim bolj so ti preganjani, tim bolj bodo postali slavni. Tako pozna svet velikane kot Djilasa in Mihajlova. Hočem poudariti dejstvo, da so v redkih finskih ječah samo kriminalni tipi. Tukaj dovolimo vsakomur, da lahko piše in govori, karkoli hoče proti državi in njenemu redu. In vendar se država zaradi tega ne zruši. Mi se samo smejemo tistim neumnim Maoistom in njim podobnim.

Nobena stranka ne more biti popolnoma čista; posebno ne, kadar je, ali lahko postane zelo koristno biti član partije, kot n. pr. v razredni državi. So ljudje v Jugoslaviji, ki z gotovostvo vedo, da se nahajajo v vaši partiji stari nacisti in fašisti. N. pr. član UDBE in komunist z imenom Marjan Cizelj iz Ljubljane je bil aktiven nacist med vojno in je delal za Nemce proti Slovincem v južni Nemčiji (sedaj severni Sloveniji). Pravijo, da je on določal, kdo mora zapustiti deželo in kam mora iti. Ljudje pravijo, da se mnoge njegove žrtve niso vrnile; posebno tiste iz raznih koncentracijskih taborišč. Njihovi sorodniki vse to potrjujejo.

Sličan primer je neki Valentinčič, član partije in višji častnik UDBE ali vodstva v Slovenskem Primorju, ki je med vojno živel v Srbiji in svetoval Gestapu, koga je treba ubiti. Njegove žrtve so bile najprej odgnane na Banjico in potem usmrčene. Osebo poznam sorodnike teh žrtev, ki si ne upajo ukreniti ničesar.

Neki fašistični policist z imenom Anžel iz Ljubljane je postal bogat kot član partije zaradi svojih popolnoma materialističnih nagibov; seveda ne poštenim potom Kot privilegirani član partije je kupoval različen material od države po minimalnih cenah in ga potem prodajal po maksimalnih

**DRUŠTVO SLOVENSКИH PROTİKOMUNISTIČNIH BORCEV TABOR
V ARGENTINI**

sklicuje za nedeljo, dne 22. novembra 1970 v prostorih
zavetišča Dr. Gregorija Rožmana,

XIV. redni društveni tabor

Dnevni red:

1. ob 10.30 sv. maša za padle soborce
2. spominska komemoracija
3. občni zbor s po statutih določenem dnevnem redom

Po končanem sporedu skupno kosilo (asado) za člane
soborce in njih družine ter ostale goste.

Marjan Amon l. r.
tajnik

Ivan Korošec l. r.
starešina

cenah kmetom na deželi. Veliko je še živih ljudi, ki se spominjajo njegovega sovražnega delovanja med vojno.

Po drugi strani pa tudi poznam ljudi, ki so podpirali partizane zelo aktivno in z velikimi nevarnostmi; toda po vojni niso od tega imeli nobene koristi. Poznam jugoslovanske komuniste, ki so zelo zagrenjeni in razočarani. Ljudje so pričakovali za vsakogar enake pravice in možnosti, kulturni in gospodarski napredek, svobodo in demokracijo, nobenih razrednih razlik, rešene narodne probleme, ljubezen namesto sovrašstva med ljudmi, pravične pokojnine za vse in konec birokracije.

Kar me je nagnalo, da vam pišem, je rezultat mojega premišljevanja: uboga Finska ki ima samo vodo in les — je bogata dežela, medtem ko je bogata Jugoslavija, ki ima vsega, revna dežela. Drug razlog je moja velika ljubezen do izredno lepe in junaške dežele katera je v vojni izgubila 2.000.000 svojih ljudi. Moj prijatelj, ki je finski minister in pozna Jugoslovane, pravi, da je njegov problem dejstvo, da nobena vlada tukaj ne ostane dovolj časa na krmilu, da bi lahko izvedla svoje načrte. To je ravno, kar mi da misliti, kako da jugoslovanska vlada ni znala izrabiti lepih in čudovitih prilik in priložnosti — posebno s tako močno podporo Združenih Držav Amerike in drugih dežel.

Edini namen tega mojega pisma je, da bi Jugoslavija in Jugoslovani doma in v tujini imeli kako korist od njega.

Prosim, ne zamerite mojemu odkritosrčnemu značaju. — Vaš

P. Haataja l. r.

Kaukajärvi, 16. julija 1970.

Naš dopisnik iz Evrope (kat. duhovnik) nam je poslal francoski izvornik pričujočega članka, ki ga je z odgovarjajočo Titovo karikaturu pod gornjim naslovom prinesel pariški katoliški tednik HOMME NOUVEAU, da ga spričo potočil o nameravanem sprejemu Tita pri papežu Pavlu VI. priobčimo tudi mi. — op. ured.

Rdeči teror v Jugoslaviji

380 duhovnikov in redovnikov ubitih, 400.000 katoličanov umorjenih, nad 100.000 naših bratov po ječah in koncentracijskih taboriščih.

„V novi Jugoslaviji so vsi enaki pred zakonom,“ je cinično izjavil Tito.

Duhovnikom se brani vstop v cerkve

Več sto cerkva je danes v Jugoslaviji zaprtih. Nekatere med njimi so konfiscirane za žitne shrambe. V mnogih vaseh je duhovnikom pod smrtno kaznijo prepovedan vstop v njihove cerkve.

Znamenita svetišča na Hrvaškem so bila gnusno oskrunjena. Iz zagrebške katedrale so komunisti odveli kip bistriške Matere božje in ga na cerkvenem dvorišču divjaško razbili. OZNA je za ta zločin obdolžila mestno duhovščino in jim cinično grozi zaradi „atentata na vero“. Bistriška Mati božja je hrvaška narodna patrona.

V notranjosti dežele so podrti vsa svetišča.

V Sloveniji so v enem izmed njih, kj so ga obiskovale množice vernikov, komunisti postavili mine, od katerih je ena raznesla nekega otroka.

Sežigajo se nabožne knjige in predmeti. Če nekatere cerkve niso postale žrtve požara, je to zasluga zvestih vernikov, ki so jih rešili z junakiškimi napori.

Preganjajo in žaliijo redovnike

Veliko število redovnikov je bilo izgnanih iz njihovih konventov, ki so bili potem konfiscirani. Komunisti so na številnih uradnih sestankih izjavljali, da bodo zatrli vsako sled verske skupnosti. Celo redovnice so napadli in vpili nanje „naj gredo ven in naj se poročijo, da bodo rodile otroke za komunistično državo.“

Na stotine župnišč in škofij so komunisti popolnoma ali delno okupirali. Duhovniki so morali zapustiti svoja bivališča in iskati zavetišče pri svojih faranih.

Zaprli so vse katoliške visoke šole in država se je polastila njihovih poslopij. Tudi večino semenišč so okupirali komunisti.

Komunisti so dalje zaprli vse dobrodelne ustanove in vse bolnice, za katere niso imeli dovolj komunistično orientiranih bolničark. Ista usoda je zadela sirotišnice in hiralnice. Posledice so obžalovanja vredne: Stari ljudje umirajo kot živali, za katere se nihče ne briga, otroci iz sirotiških domov pa se potepajo po ulicah. Samo ponekod uživa oskrbo in nego manjše število privilegirancev in ta zavetišča so kazali visokim gostom kot npr. senatorju Claude-u Pepper in newyorškemu županu La Guardiji, ki pa sta imela le trde besede za tisto, kar sta videla.

Vsa lastnina katoliške Cerkve je praktično konfiscirana. Ustanove, ki so skozi stoletja služile pouku in dobroti, in darovi več generacij dobrotnikov se uporabljajo za ojačanje komunistične države in za stanovanje njene vojske.

V veliki jugoslovanski vojski ni kuratov. Vojakom je izrecno pre-

povedan vstop v cerkve. Niti kadar so bolni ali celo v agoniji, jih ne sme obiskati duhovnik. Tudi ne morejo imeti krščanskega pogreba.

Obvezno delo ob nedeljah

Otroci in odrasli morajo ob nedeljah opravljati obvezno delo ali pa se udeleževati „spontanih demonstracij“, tako da ne morejo iti k maši. To pomeni tudi sedmi delavni dan v tednu v državi, ki je „osvobodila delavca od kapitalističnih tlačiteljev.“

Zaradi prisotnosti špijonov iz OZNE so mašniki prisiljeni izpustiti pridigo, če nočejo tvegati aretacije pod obdolžitvijo, da so „politizirali na prižnici.“

H KNJIGI „SV. URH“

Zdravko Novak

Kdo je zločinec?

Doslej je Tabor objavil že celo vrsto odgovorov na knjigo „Sv. Urh“. Najprej je Zveza društev slovenskih protikomunističnih borcev Tabor (ZDSPB TABOR) zavzela svoje stališče do tega dela, nato smo pa brali tudi že precej odgovorov posameznikov, ki so omenjeni v knjigi v zvezi z obrambo proti komunizmu.

Večina zgodb v knjigi „Sv. Urh“ je izmišljenih ali prikrojenih tako, da je vsak protikomunist prikazan kot zločinec. Celotno delo Podbevškove izzvení, da so bili zločinci vsi, ki so se borili proti komunizmu. S to knjigo je hotela nekako spraviti v „ravnotežje“ dogajanja med revolucijo. Ker partizanom in komunističnim aktivistom protikomunisti očitamo, da so bili zločinci, naj knjiga „Sv. Urh“ dokaže, da so bili zločinci tudi protikomunisti.

Resnica je pa sledeča:

Komunistična Partija Slovenije (KPS) je prav za časa tuje okupacije po svoji Osvobodilni fronti (OF) zanetila komunistično revolucijo, po kateri je hotela priti na oblast, ter iz poštenih ljudi naredila zločince, ki so po načrtih in nalogu OF morili nedolžne ljudi, jih mučili, ropali, požigali slovenske domačije in javna poslopja; in namesto, da bi prebivalstvo ščitili pred okupatorjem, so ga izdajali. Okupator pa je nad nedolžnim prebivalstvom izvajal strahotne represalije.

Vaški stražarji, domobranci in drugi protikomunisti so se temu zločinstvu uprli. Med tem, ko so komunisti mučili in morili nedolžne ljudi, so

protikomunisti preganjali zločince. O kakšnem „ravnovesju“ torej ne more biti govora.

Seveda je bilo nekaj zločincev komunistične OF tudi obsojenih in justificiranih. Njihovih zločinov nam ni treba dokazovati. Berite samo knjigo „Sv. Urh“, v kateri Podbevškova na dolgo in široko opisuje delo komunističnih aktivistov! Vse njihovo delo, je bilo zločinsko. Ako so bili za Podbevškovo vsi ti junaki in nedolžni ljudje, ki so bili po nedolžnem preganjeni, je to njena stvar. Za narod so bili zločinci, katerim je bilo treba onemogočiti njihove zločine.

Podbevškova hoče v knjigi „Sv. Urh“ umazati tudi mene. S popolnoma izmišljeno zgodbo me spravlja v zvezo s preganjanjem komunistične aktivistke Francke Zupančič — Oračeve (ne Vračeve, kot piše Podbevškova) iz Sp. Kašlja.

Njej je Podbevškova posvetila precej prostora v knjigi „Sv. Urh“. Prikazati jo hoče kot „veliko delavko“ v „narodno osvobodilni vojni“. V resnici pa, žal, ni bila nič drugega, kot ena izmed tistih ljudi, ki so jo omrežili komunisti, da je zanje delala in postala — zločinka.

Vse zgodbe v knjigi „Sv. Urh“ so si precej podobne, ponarejene in izmišljene; napisane pač tako, kot si žele komunisti. Pri tem seveda ni važno, ali so resnične ali ne; ali komu jemlje ugled, če obrekuje itd., saj so komunisti vajeni še večjih zločinov, ne da bi jim vest kaj očitala.

Do leta 1966, ko je knjiga izšla, sploh nisem vedel, da me komunisti česa obtožujejo; razen pač tega, da sem nosil domobransko uniformo in s tem tudi javno pokazal, da sem proti njim.

Četudi je vsa zgodba od začetka do konca izmišljena, se ji nisem prav nič čudil. Bil sem načelen protikomunist in zato pač njihov sovražnik, ki ga je seveda treba uničiti. Najmanj, kar mi za kazen morejo storiti je, da mi vzamejo dobro ime in me pred ljudmi umažejo. Vedo, da za maso že ni več dovolj, če rečejo samo, da si bil protikomunist; zlasti v slučaju preganjanja. Takrat ljudje lahko vprašajo: Kaj je pa naredil slabega? — Torej je treba imeti nekaj pripravljenega, da vsem takim radovednežem lahko takoj postrežejo z „zločini“, ki si jih naredil.

Ves čas med drugo svetovno vojno sem bil poslovodja prehranjevalnega urada pri Devici Mariji v Polju. To je bila za tiste čase precej odgovorna služba, ker sem bil odgovoren za delitev nakaznic in razdeljevanje hrane, ki jo je dajal okupator v precej pičlih obrokih. Ako bi izkoriščal svoj službeni položaj in prodajal nakaznice in hrano na črni borzi, če bi bil med ljudmi znan po nemarnem izvršenju svoje službe, če bi z ljudmi ne postopal prijazno in pravično, potem bi ne bilo mojega imena v zgodbi Oračeve Francke, ker bi me komunisti lahko prijeli, ali pa obtžili kot človeka, ki je v tako kritičnem času ljudem odžiral hrano in si polnil žepa s prigoljufanim denarjem. Vsega tega pa ni bilo in vsa občina Polje pozna moje delo in moj trud za prehrano občanov. Posebno še, ker v službi nisem delal nobene razlike med komunisti, protikomunisti ali nevtralc: vsak je dobil to, kar mu je pripadalo. Če obroki hrane niso bili

večji, čisto gotovo to ni bila moja krivda. Ker so pa morali najti zame neko „krivdo“, so me potisnili v zgodbo Francke Oračeve.

Ko sem zgodbo o Francki Oračevi v knjigi „Sv. Urh“ prebral, sem se odločil, da na to pisanje odgovorim, ker bi sicer z molkom priznal, da je pisanje resnično. Verjetno je, da večina ljudi, ki je brala knjigo „Sv. Urh“, ne bo imela prilike, da bere tudi moj odgovor. Toda, kaj se v prihodnosti lahko zgodi, ne vem. Danes še lahko pišem in svobodno povem in zavrnem laži in izmišljotine, ki imajo prozoren namen: umazati mene in seveda tudi protikomunistično stvar kot tako; umazati zlasti mene kot katoličana. Zato je moja dolžnost, da branim svoje dobro ime vsaj pred poštenimi ljudmi, pred svojimi domačini in vsemi, ki so me poznali in lahko mislijo, da je zgodba resnična, ker sem bil pač domobranec. Iz razgovora z nekaterimi ljudmi sem namreč spoznal, da verjamejo, kar je Podbevškova napisala o Oračevi Francki; po seveda tudi o domobranci, ki so jo preganjali. „Takrat je pač bila revolucija“, me hočejo braniti.

Res je; bil sem domobranec. Stopil sem v vrsto tistih, ki so preganjali komunistične zločince. Zavedal sem se, da to v praksi pomeni iti s puško in orožjem v boj, in v patrolo; ali pa tudi justifikirati komunističnega zločinca, ko mu je dokazana krivda.

Krajevni odbori OF so imeli poleg drugih tudi nalogo, voditi točno evidenco o prebivalstvu svojega področja: kdo sodeluje z OF, kdo je simpatizer, kdo plačuje v sklad rdeče pomoči, kdo je nevtralec in kdo je borec proti komunizmu. Zadnje so obsojali na smrt. O takih obsodbah se je večkrat razvedelo, ker so bile v odborih OF tudi ženske, ki so zaupale kako tajnost.

Jaz sem bil vedno in dosledno protikomunist. Mene niti niso upali med revolucijo nadlegovati, da bi podpiral OF. Ko sem oblekel domobrantsko uniformo, so me gotovo obsodili na smrt. Tega pa seveda ves čas nihče ni izdal. To je moralo ostati tajno, da bi jaz mislil, da nimajo ničesar proti meni, in bi vsled tega ne bežal, ali pa se vrnil. Za vsak primer pa so imeli pripravljeno zgodbo o Oračevi Francki.

Za pričo te zgodbe so izbrali Štefana Aliča iz Zg. Kašlja. On trdi, da me je opazil med drugimi devetimi domobranci, ki so prišli 5. oktobra 1943 na njegovo dvorišče, da ga odvedejo. Čisto lahko bi Aliču verjel, da me je zamenjal s kom drugim; posebno, ker je bila tema. Ker pa piše, da je poleg mene opazil tudi Franceta Gruma iz Slap, dokazuje, da je izjava izmišljena. Franc Grum je odšel 18. maja 1942 z ostalimi prvimi boreci v „štajerski bataljon“ in vsa štiri leta revolucije ni bil nikoli v Polju kot borec v kaki edinici. Prepričan sem, da Štefan Alič takrat Franceta Gruma osebno niti ni poznal in ga še danes ne pozna. To je prvi dokaz, da je zgodba izmišljena.

Jaz v tisti patroli nisem bil. Zato me Alič med domobranci, ki so ga prišli aretirati, ni mogel videti. V resnici sta bili dve patroli; dva različna dneva in vsaka z drugimi domobranci. Podbevškova in Alič sta pa kar po svoje naredila eno samo patrolo — isti večer in z istimi domobranci.

Anton Koritnik, ki je bil v tisti patroli, ki je 5. oktobra 1943 Aliča aretirala, piše v pismu 11. marca 1968 sledeče:

„Spominjam se, da smo šli po štefana Aliča: Dolčič Franc, za Bratuna nisem gotov, in pa jaz. Odvedli smo ga po Zaloški cesti proti Polju. In je res, da me je vprašal, če lahko opravi svojo potrebo; dovolil sem mu, in ker ni bil zvezan, kot to delajo partizani, je seveda zbežal po njivi proti Tomšiču. Nihče pa ni tekel za njim. Tudi streljali nismo, ker so bili pred nami v gozdu Nemci s svojim flakom in bi lahko začeli na nas streljati. Da smo obšli Nemce, smo šli pod Zaloško cesto po železniških tračnicah vevške papirnice in nadaljevali pot v Polje. Ne spominjam se pa, da bi bila v tisti patroli France Grum ali Zdravko Novak. Kaj naj bi bila to za ena patrola, jaz ne vem.“

Tako se je končala aretacija štefana Aliča.

Za to patrolo jaz sploh nisem vedel. Toda patrola je bila res izvršena, Alič je bil aretiran in je tudi res pobegnili; a ne tako kot opisuje on, ampak, kot je izjavil Anton Koritnik.

Drugi del te zgodbe pa je izmišljen, narejen in neresničen. Ta je bil napisan samo zato, da bi prikazali Franceta Gruma, Franjo Steleta in mene kot zločince.

Alič pripoveduje, da je odšla ista patrola po njegovi aretaciji v Sp. Kašelj, da aretira Oračevo Francko. Spominjam se, da sem bil tisti večer v dom. vojašnici (bivšem Sokolskom domu) ko je poveljnik odredil patrolo, da privede Francko Zupančič - Oračevo iz Sp. Kašlja k zaslišanju. Patrola je odšla, a se je vrnila brez Francke. Bila je sicer aretirana, a jim je ušla. Streljali so za njo, pa nihče ni vedel, če je bila obstreljena ali ne, ker so jo v vsej okolici iskali, pa je niso mogli najti. Toliko je meni znanega o tej patroli, v kateri pa tudi jaz nisem bil.

Alič pa pravi: „Kmalu so jo privedli (Francko Oračevo) iz hiše in skupaj smo stopali do železniškega prelaza. Tam so se domobranci razšli v dve skupini. Dolčič, Koritnik in neki tretji so odšli z menoj proti Zaloški cesti, šest domobrancev z Zdravkom Novakom, pa je odgnala Francko v drugo smer.“

Ustavimo se pri temu za trenutek! — Po razdelitvi patrole je namreč razdeljena tudi zgodba v dve polovici.

Prva patrola, ki je odšla z Aličem, je bila res poslana po Aliča. V tej je toliko neresničnega, da ni nadaljevala poti proti Sp. Kašlju, ampak je odšla z Aličem takoj proti Polju, kot je to opisal Koritnik.

Drugi del patrole, za katero pravi Alič, da je odgnala Francko v drugo smer, pa ni nikoli obstojal. Izmišljena so imena domobrancev, izmišljena je pot, po kateri naj bi po tej zgodbi Francko vodili, in izmišljeno je tudi dejanje, ki naj bi ga domobranci pod mojim poveljstvom izvršili.

Podbevškova na strani 312 knjige „Sv. Urh“ nadaljuje: „Železniški prelaz so še vedno stražili italijanski fašisti.“

To je ponovni dokaz, kako so si vso zgodbo izmišljevali. Italijanska vojska je kapitulirala 8. septembra 1943 in že naslednji dan ni bilo nobe-

nega italijanskega vojaka v vsej občini Polje. Bežali su pred Nemci, ki so jih lovili, pošiljali v Nemčijo, od tam pa na vzhodno fronto. Štefan Alič je pa bil aretiran 5. oktobra 1943!!! Tako pisanje Podbevškove ni samo neresno, ampak operira z bralčevo naivnostjo.

Nato nadaljuje: „Eden od fašistov, ki so stražili železniški prelaz, je v koloni spoznal tudi Franca Steleta...“.

Nova izmišljotina! — Kakor smo že ugotovili, tam ni mogel biti noben fašist, in zato seveda ni mogel videti Franca Steleta. Pa če bi tudi fašist tam bil, bi ne mogel v temi z železniške proge nikogar spoznati, ker je cesta nizko doli pod progo. Pa če bi bilo svetlo kot podnevi, bi tuj fašist le težko prepoznal kakega domačina; posebno še v dom. uniformi. Pa recimo, da ga je res spoznal; komu je to takoj povedal? — Na drugem mestu pa Podbevškova sama piše, da celo Francka ni mogla prepoznati domobrancev, ker je bila tema. Če bi se količkaj videlo, bi Francka lahko marsikoga spoznala; saj je bila domačinka, če nikogar drugega ne bi mogla prepoznati, bi gotovo lahko spoznala mene, ker sem živel v Sp. Kašlju nad 5 let in je stalno zahajala v našo hišo. Francka pa nikoli ni izjavila, da bi med domobranci, ki so jo aretirali in napadli, spoznala tudi mene.

Če so že hoteli lagati, zakaj niso raje napisali, da je Francka spoznala Franca Steleta, ki je bil doma iz bližnje vasi Zalog, kjer so imeli mlin in je Francka vozila žito v mletev. Tako izjavo bi mogoče kdo verjel. Da je pa Steleta spoznal neki tuji fašist, ne bo verjel nihče. Tako je Podbevškova hotela samo potisniti med Franckine preganjalce tudi Franca Steleta.

Ko so domobranci nadaljevali pot proti Zaloški cesti, Podbevškova nadaljuje: „Bližali so se poti, ki se vije ob bregu Ljubljance že blizu njenega izliva v Savo. Sredi poti je kolona obstala. Domobranec, ki je stopal pred Francko, se je sunkovito okrenil in jo ustrelil v prsa.“

To je zopet nova nemogoča zgodba, ki si jo moramo ogledati.

Ako policist, orožnik ali vojak koga areтира, nikoli nobeden iz patrole ne hodi pred aretirancem. Toda tega spodrsljaia Podbevškovi pač ne moremo zameriti, ker je ženska in ni bila nikoli vojak ali policist. Ako bi kdo iz patrole hodil pred aretirancem, bi ga ta lahko ustrelil, brenil, srodtaknil ali kakor koli napadel z namenom, da se reši. Poleg tega so bili vsi domobranci (če so spleh bili) gotovo oboroženi s puškami. Kdor pa strelja s puško, mora imeti pred seboj vsaj nekaj razdalje, če hoče streljati in zadeti. Poleg tega bi domobranec, ki bi streljal, lahko zadel katerega svojih tovarišev, ki so vsi stali za Francko. To jasno dokazuje, da Francka na ta način ni bila obstreljena.

Le kdo je to zgodbo naredil tako nerodno. Morda za res Podbevškova sama, ker pač ne pozna niti osnovnih vojaških pravil...

Sedaj pa berimo naprej! Na strani 313: „Padla je na obraz. Ležečo na zemlji so še dvakrat ustrelili. En strel ji je drugič prestrelil prsi, vendar ji ni ne prvi, ne drugi ranil srca. Tretji strel pa so ji pognali v tilnik.“

Na strani 314 zgoraj nadaljuje Podbevškova, kako se je Francka po

dveh urah prebudila in kako se je začela plaziti v breg. Pravi, da se je kljub temu, da je zelo oslabela, plazila kakih deset minut dlac, dokler ni prišla do Sp. Kašlja, kjer je začela trkati na vrta prvih hiš...

Vse to se lepo bere — za tistega, ki ne pozna terena tam doli ob Ljubljani in v Sp. Kašlju. — Ako bi hotel zdrav moški, ki teren pozna, iz kota, kjer se Ljubljana izliva v Savo, v taki temi hoditi v Sp. Kašelj, bi se gotovo neštetokrat spotaknil in padel ter močno potolkel, predno bi prišel do vasi. Ako bi se isti moški plazil po komolcih, bi se gotovo do krvi potolkel ali celo obnemogel predno bi prišel do vasi. Človek s tremi ranami in po dveh urah notranje in zunanje krvavitve (iz prsi in iz glave) te poti ne more narediti!

Vsak normalen človek torej mora priznati, da je to nemogoče in zgodba izmišljena. Zato izjavljam: Francka Zupančič-Oračeva iz Sp. Kašlja ni bila nikoli tam in na opisan način obstreljena in se zato nikdar ni na opisan način plazila domov. To je izmišljotina in povrh še pošteno po partizansko pobarvana: v tilnik so streljali samo boljševiki in po njihovem zgledu partizani; domobranci nikoli!

Morda je bila Francka kdaj obstreljena; morda jo je zares obstrelila patrola, ki jo je vedla na zasliševanje, pa ji je Francka ušla. Toda na način, kot opisuje Podbevškoga, nikoli ni bila napadena.

Pri kakršnem koli preganjanju Francke Zupančič pa podpisani nisem bil udeležen. Tega mi nihče ne more dokazati; ne morda zato, ker za to ni prič, ampak zato, ker pri tem nisem bil udeležen.

Francko Zupančič-Oračevo sem osebno dobro poznal. Večkrat je prihajala k nam in sva marsikaj govorila. Bila je prijazno dekle, pa po moji sodbi malec zagrenjena. Nekaj je moralo biti v njenem življenju narobe. Morda je prav zaradi tega nasledla komunistom, da so jo omrežili, da je delala za OF in, kar težko rečem, postala zločinka, da so jo morali domobranci preganjati — —

To je moja izjava v zadevi Francke Zupančič.

Bralec pa, ali tisti, ki me v domovini obtožujejo tega zločina, tej moji izjavi lahko verjamete, ali pa tudi ne. Ako verjamete tistim, ki so spravili narod na rob propada in povzročili smrt deset tisočev poštenih ljudi, potem imate lahko mene za lažnika ali zločinca. Svoje izjave, da nisem bil udeležen ne pri slučaju Francke Zupančič, ne pri kaki drugi zločinski akciji, tu v tujini ne morem dokazati. Morda se bo kdaj pozneje našel kdo, ki bo pojasnil vso to zadevo. Zame taka priča ni važna; važna pa bo morda za koga, ki dvomi v moje izjave.

Ako bi se maja 1945 ne umaknil, ali pa, da bi me kdaj pozneje prijeli, bi me gotovo zaradi izjav štefana Aliča in Štefanije Podbevšek postavili pred sodišče in me obsodili. Verjetno bi se zagovarjal precej slično, kot ste brali v gornji izjavi. Tem mojim izjavam seveda ne bi verjeli; niti ne bi za moj zagovor ljudje nikoli izvedeli, ker bi „sodišče“ pač hotelo, da sem obsojen in umorjen kot zločinec. Morda bi me tudi kar enostavno umorili,

kot so jih umorili na tisoče — brez zasliševanja in brez zagovora, To bi pač naredili zato, ker se nisem hotel pridružiti zločinski Osvobodilni fronti, — ker nisem hotel postati zločinec!

R. P.

JUGOSLAVIJA 1941-1945

(Konec)

Po kapitulaciji

Iz tega stanja in duhovnega razpoloženja na križ razpetega naroda se je potem rodila misel nadaljevanja boja proti zunanjim in notranjim sovražnikom in misel splošnega narodnega preroda.

Ta misel je slednjič dobila svoj zunanji izraz v Ravni gori; ne vsled njenega zemljepisnega položaja, temveč vsled človeka-velikana, ki je izšel iz nje. Lastna vsem zdravim nacionalnim elementom širom Jugoslavije, je ta ideja predstavljala sintezo teženj za svobodo, neodvisnost, pravico in edinstvo države Jugoslavije.

In ta človek-velikan je bil polkovnik Draža Mihailović, ki je na Ravni gori razvil jugoslovansko bojno zastavo in prižgal bakljo svobode in vere v novo, močno in srečnejšo Jugoslavijo.

Zasužnjeni narodi Evrope so tedaj dvignili glave, ker je glas o uporuh Draže Mihailovića razbil mit o nepremagljivosti nacističnih in fašističnih okupatorjev Evrope.

Samo tako je tudi mogoče razumeti pomen Ravne gore in veličino Draže Mihailovića, ki so se mu pridružili častniki in ljudje iz vseh slojev naroda, smatrajoč ga za poštenjaka, iskrenega patriota, sposobnega vojaka in resničnega demokrata, nasprotnega vsakemu totalitarizmu.

Danes je tudi povsem znano dejstvo, da so se v teh težkih in slavnih dnevih v Sloveniji borili Srbi ramo ob rami s Slovenci, in da ni bilo odreda Jugoslovanske vojske v domovini v srbskih krajih, kjer se ne bi v njem borili tudi bratje Slovenci. Tudi je nemogoče reči, da so se Srbi v Sloveniji borili za samostojno Slovenijo, ali da so se Slovenci v Srbiji borili za veliko Srbijo.

Tudi črnogorski narod se je z orožjem v roki uprl okupatorju prav zaradi tega, ker je hotel ta okupator iz Črne gore, trdnjave srbskega svobodarstva in jugoslovanske ideje, spet napraviti samostojno, od Srbije odcepljeno kraljevino.

Enako se je uprl narod v Bosni, Hercegovini, Liki, Dalmaciji in Korunu, da se ubrani pred silami, ki so ogrožale ne le narodno edinstvo, temveč golo življenje Srbov, Slovencev in jugoslovansko usmerjenih Hrvatov.

Ti borci se niso vdajali nikakemu partikularizmu, temveč so prelivali svojo kri in dajali svoja življenja za nekaj višjega in lepšega, o čemer so sanjali že njihovi očetje.

Poudariti je treba posebej tudi to, da so bili tedaj z nami mnogi spoštovani Hrvati-nacionalisti, ki so bili vsled tega preganjani tako s strani ustašev, kot s strani komunistov. Priznati pa je treba tudi to: če bi imel ob samem začetku boljše koncepte o neki skupni, bodoči državi in če bi bila naša propaganda bolj učinkovita, bi bilo med nami tedaj toliko Hrvatov, da se danes ne bi nihče več niti spomnil na ustaše.

Mihailović ni priznal kapitulacije jugoslovanske vojske, ker je vedel za vladno odločitev na Palah in samovoljno postopanje generala Simovića. Pod njegovo poveljstvo so stopile tudi številne druge enote z enakimi idejami; zato predstavlja njegova borba samo nadaljevanje življenja kraljevske jugoslovanske vojske.

Kot odličen vojak in poznavalec razmer v državi pa je Mihailović tudi vedel, kakšno obliko mora zavzeti njegov boj in odpor proti okupatorju. Osnovo njegovega načrta moremo označiti v sledečih točkah:

1. Formirati po vsej državi manjše enote in štabe, ki bi križarili po deželi in ljudem dokazali, da se vojna nadaljuje in da bomo iz nje izšli s pomočjo zaveznikov kot zmagovalci.
2. Vrniti narodu zaupanje v njegovo vojsko.
3. Vključiti vse prebivalstvo podeželja v četniške oddelke: čete, bataljone, brigade in korpuse.
4. Te edinice bi ostale v svojih domačih krajih in nadaljevale z normalnim življenjem.
5. Formiranje manjših tehničnih oddelkov, ki bi vršili sabotažne napade in akcije na železniških progah, mostovih, pristaniščih, letališčih in tako slabili borbeno sposobnost okupatorja.
6. Organizirati obveščevalno službo za zbiranje podatkov o aktivnosti okupatorja.
7. Vršiti gospodarsko sabotažo, s čemer bi bilo preprečeno prehranjevanje okupatorja s pridelki naše države.
8. Povečati oboroženo borbo proti okupatorju v sorazmerju z vojaško močjo in učinkovitostjo zavezniških vojsk.
9. Ko bodo zavezniki v stanju, da nam nudijo popolno vojaško pomoč, in ko bodo zato nastopile ugodne prilike na svetovnih bojiščih, izvršiti splošno mobilizacijo in pričeti z večjimi operacijami, ki bodo del splošnega strateškega načrta zaveznikov.
10. Osnovno načelo pa mora biti: vsakdo brani svoj prag.

V političnem pogledu pa njegov koncept ni predvideval ničesar. Mihailović je bil izključno vojak in je smatral, da sta za reševanje političnih vprašanj pristojna kralj in vlada v begunstvu.

Podzvzeti so bili koraki za organiziranje takih edinic. Že v avgustu je bil imenovan poveljnik za Slovenijo in načelnik stana za Slovenijo; v oktobru

so bile z glavnim štabom povezane Bosna, Črna gora, Hercegovina, Sandžak in Metohija, kasneje pa še Dalmacija in Lika. V septembru je bila tudi že vzpostavljena radio zveza z zavezniškim poveljstvom za Sredozemlje, preko poslaništva v Ankari pa tudi zveza s samo vlado.

Oktober 1941 je v Mihailovičev stan že prispela britanska misija pod vodstvom kapetana Hudsona in v spremstvu dveh naših častnikov: **Ostojića** in **Lalatovića**. 8. novembra pa je na Ravni gori letalo tipa „Liberator“ odvrгло prvo vojno pošiljko.

Kapetan Hudson je ob svojem prihodu izjavil, da je namen njegove misije omogočiti zavezniško pomoč vsem, ki se borijo proti okupatorjem. Mihailović ga je nato povabil na ogled fronte; boji so se tedaj vršili v okolici Kraljeva, Milanovca, Valjeva in Stava. Po povratku je kapetan Hudson javil svojemu poveljstvu: **Proti okupatorju Jugoslavije se bori samo vojska polkovnika Mihailovića.**

Prostor nam ne dopušča, da bi naštevali vse neštetilne boje in žrtve, ki so jih te edinice doprinesle; potrebno pa je navesti še druge težave, s katerimi se je Mihailović moral boriti.

Država je bila raztrgana med več okupatorskih vojsk, na NDH in na razne oblike domače uprave, ki je bila uvedena v gotovih predelih. To je oteževalo delo in še posebej medsebojne zveze, ker so v vseh teh krajih obstajale različne možnosti delovanja; vsled česar ni bilo mogoče doseči nekega skladnega načrta, zlasti vsled pomanjkanja radio postaj in radiotelegrafistov.

Posamezni izolirani poveljniki so bili na skupno delo vezani samo po stopnji osebne discipliniranosti, odgovornosti, zrelosti in doraslosti težkim prilikam, pod katerimi je bilo treba delovati. Tako je npr. v Dragačevskem srezu postal poveljnik odreda bivši kaplar **Milutin Janković**, potem ko sta padla dva prejšnja poveljnika-častnika. Janković je bil samovoljen in nediscipliniran. Draža me je naprosil, naj se na svoji poti v Črno goro ustavim pri Jankoviću in mu skušam dokazati potrebo po boljšem sodelovanju. Storil sem to in Janković mi je odgovoril: „Dobro si govoril, čika Rade. Prosim, sporoči Draži, naj osebno pride k meni, da se sporazumeva. In če se bova sporazumela, prav; sicer pa bo on Draža tam, jaz pa Draža — tukaj.“ Žal takih „Jankovičev“ ni bilo malo.

In slednjič: po napadu Nemčije na Sovjetsko zvezo, 22. junija 1941, so se pojavili komunisti s cilji, ki so bili v popolnem nasprotju z Dražinimi.

Medtem, ko se je Mihailović boril za polno svobodo naroda, ki bi si nato v svobodi sam izbral državo po svojih željah in v kateri bi bil narod sam nosilec oblasti, — je bil edini cilj komunističnih partizanov pridobiti si oblast v državi, jo komunistirati in v njej uvesti diktaturo komunistične partije.

Zato se ne moremo strinjati s tistimi, ki govorijo o dveh pokretih odpora proti okupatorju v državi, ker je obstajal samo eden: Mihailovičev;

medtem ko je komunistična partija vodila boj za oblast v državi proti narodnim interesom in ne proti okupatorju.

Vsled teh komunističnih ciljev je prišlo najprej do manjših lokalnih spopadov, ki pa so se vsled Titove odločitve, da uniči Mihailovića z napadom novembra meseca na Ravno goro, spremenili v državljansko vojno, ki je vse bolj slabila moči, namenjene za boj proti okupatorju.

Komunistična partija Jugoslavije se je naslanjala na dobro organizirano mrežo Kominterne po vsem svetu. Ta je preko svojih celic in organov uspe'a ne le ustvariti bajko o Titu, temveč tudi z napačnimi informacijami zavesti nepoučeno tujo javnost v trenutku, ko so odredi Jugoslovanske vojske v Domovini popolnoma obvladali Srbijo, Sandžak, Črno goro, Vzhodno Bosno. Likó, Dalmacijo in druge jugoslovanske predele.

Medem ko so Sovjeti jugoslovanskemu partizanskemu poveljstvu omogočili direktne radio oddaje preko postaje v Tiflisu, poveljstvo Jugoslovanske vojske v Domovini take lastne in dovolj močne radio-postaje ni imelo. Zato ni moglo direktno poročati o svojem delovanju, temveč je bilo vse obveščanje sveta o naših dejanjih javljano v svet s poročili britanske misije v našem štabu. Naj v naslednjem navedem samo en drastičen primer posledic takega stanja.

7. septembra 1943 so Nemci napadli našo Vrhovno komando v Mučnju. Iz izjav nekega ujetega nemškega vojaka je bilo razvidno, da je bil ta napad samo izvidniškega značaja, da bi ugotovili naše položaje, nakar bi sledil koncentrirani napad večjih nemških oddelkov. Mihailović je tedaj odredil premik štaba na Zavojišta na južnem pobočju Zlatibora. V teku premika smo zvedeli v vasi Jablanica za italijansko kapitulacijo in osnovanje vlade maršala Badoglija.

9. septembra zjutraj sem po odredbi Draže Mihailovića odšel na pot z britanskim polkovnikom Baileyem, ki je hotel vzpostaviti stik z italijanskim poveljstvom. Bailey je dejal, da je prejel nalog svoje vlade, naj stopi v stik z italijanskimi četami na področju Jugoslavije ter jim ponudi sodelovanje v boju proti Nemcem.

Skupina je v spremstvu 16 vojakov odšla na pot. Morali smo doseči Berane, kjer se je zadrževal general Oxilia, poveljnik italijanske divizije „Venezia“. Pot preko planin je trajala več dni. Morali smo hiteti, da dosežemo italijansko poveljstvo predno bi imeli Nemci priliko, da Italijane razorožijo in zasedejo obalo, s čemer bi bilo nemogoče dostavljati vojni material in orožje v notranjost dežele.

12. septembra smo pri Prijedoru naleteli na motorizirano nemško kolono. Da bi si omogočili hitrejše potovanje, smo jo napadli in jo uničili. Baileyu smo tedaj izročili zaplenjen nemški avtomobil, ki ga je sam šofiral.

Ta avtomobil je bil opremljen z radiom in preko tega radia smo 14. septembra zjutraj iz Londona slišali poročilo, da so partizanske edinice pri Prijedoru napadle in uničile nemško motorizirano kolono, pri čemer je bil zaplenjen ogromen vojni plen. Spogledali smo se, Bailey pa je dejal: „Vem,

kaj si mislite; toda verjemite mi, da sem poslal v London točno poročilo. Ne razumem pa, zakaj 'high policy' ta napad pripisuje partizanom."

Isto se je ponovilo nekaj dni kasneje, ko so naši oddelki napadli Višegrad v prisotnosti Draže Mihailovića, generala Armstronga, majorja Hudsona, podpolkovnika Seitza in kapetana Mansfielda. V tem boju so naši oddelki z bombami zavzeli 37 modernih nemških bunkerjev; ko pa so zasledovali umikajoče se Nemce proti Sarajevu, so jih s strani Rogatice v hrbet napadli — partizani. Tudi napad na Višegrad je londonski radio pripisal — partizanom.

Komunistično poveljstvo se je posluževalo tudi **premetenih trikov**, s katerimi je skušalo zavajati tuje vojaške predstavnike v Jugoslaviji. O tem zgovorno priča primer majorja Alertona,* drugega načelnika britanske misije v našem štabu. Alerton je nad Hercegovino odskočil s padalom, a je pristal na partizanskem področju in je bil spomladi 1942 priveden v Titov glavni stan v Foči. S pomočjo naših pripadnikov smo organizirali njegov pobeg iz Titovega stana ter je dosegel naše položaje na Celebiču skupno z generalom Ljubom Novakovičem.

V času njegovega bivanja v Titovem stanu je Alertona poklical v svojo pisarno Arso Jovanović, tedanji načelnik štaba Vrhovne komande partizanskih odredov. Med razgovorom se je stalno oglašal telefon in prihajala so „poročila iz Tuzle, Črne gore, Južne Srbije, Slovenije itd.“ Jovanović je glasno ponavljal „poročila“, ki so govorila o težkih bojih z Nemci, o zmagah in zaplenjenem materialu in orožju. Alerton je tako dobil močan vtis, o težkih partizanskih borbah na vsem področju Jugoslavije, vse dokler ni telefonistka zaupala, da so vsa ta „poročila“ prihajala iz sosednje sobe, odkoder jih je „sporočal“ nek partizanski oficir z liste, ki jo je izdelal Arso Jovanović sam. Alerton je zvedel resnico, svet pa ne.

Poleg teh težav, s katerimi se je moral boriti Draža Mihailović, pa je bila za slabljenje odnošajev med njim in Britanci odločilna predvsem razlika v ocenjevanju naših nalog s strani Mihailovića in s strani britanskih predstavnikov. Medtem ko je bilo Britancem vseeno, koliko naših ljudi je bilo žrtvovanih in kakšna bo usoda jugoslovanskih narodov po vojni (spomnimo se samo slavne Churchilllove izjave brigadirju McLeanu) in so hoteli prihraniti čimveč britanske krvi, je Draža gledal na svojo zemljo kot sin tega naroda, — enako, kot je na svoj narod gledal — Winston Churchill. Toda Draža ni bil predsednik britanske vlade; zato ga je bilo lahko črtati iz seznama zaveznikov, ker se ni hotel pokoravati Churchillovim navodilom, temveč je hotel svoj narod čimbolj obvarovati pred popolnim uničenjem.

Mihailović se je tu pokazal kot pravi domoljub, pa tudi kot velik državnik, ki se je zavedal, da je njegova prva dolžnost: **ohraniti narod pri življenju**. Njegove besede: „Če moram nemško diktaturo zamenjati za bri-

* Alertona so partizani ubili ob prehodu čez reko Čehotina pod Ljubišno Planino.

tansko diktaturo, potem mrzim Britance enako kot Nemce, ker hočem, da naši narodi svobodni in neodvisni," pa so potisnile Tita v objem Britancev.

Kako naivno je bilo mišljenje britanske vlade, da bo s podpiranjem Tita zagotovila svoj vpliv v Jugoslaviji po vojni, se vidi tudi iz navodil, ki jih je izdalo Vrhovno poveljstvo partizanskih odredov v zvezi z govoricami, da bo prišlo do zavezniškega izkrcanja v Dalmaciji. Med drugim je v teh navodilih rečeno tudi to-le: Naš narod ne sme pozabiti, da so Britanci in Amerikanci predstavniki kapitalizma, proti kateremu se mi dejansko borimo. Ker bi njihov prihod na naše ozemlje predstavljal nevarnost za načrt socializacije države, se bomo mi z vsemi močmi borili proti tem angleškim lordom in ameriškim magnatom.

To komunistično stališče so potrdili tudi razgovori, ki jih je imel Titov general Velebit z nemškim poveljnikom Horstenau-om v Zagrebu in iz instrukcij, ki jih je Stalin poslal Titu preko kurirja, ki ga je spomladi 1943 prestregla madjarska obveščevalna služba.

Vrnimo se zdaj k sestanku polkovnika Baileya z italijanskim generalom Oxilio. Ko smo prispeli v glavni stan italijanske divizije Venezia, nam je Bailey dejal: „Kot zavezniški častniki boste razumeli, da imam gotova sporočila svoje vlade, ki jih moram sporočiti samo generalu Oxilii.“ Ni nam bilo ravno prav, vendar smo pristali na to in Bailey je imel sam kratek razgovor z generalom Oxilio.

Čez kakih pet minut smo v generalovo pisarno vstopili tudi mi. Bailey nam je tedaj rekel: „Gospodje, general Oxilia izjavlja svojo željo, da se bori na strani nove italijanske vlade maršala Badogila. S tem so italijanske čete na tem področju postale vaši zavezniki.“ Voja Lukačević, Sava Vukadinović in jaz smo nato čestitali generalu Oxilii, Bailey pa se je vrnil v naše vrhovno poveljstvo.

Naslednjega dne po Bailejevem odhodu pa je general Oxilia poklical k sebi Savo Vukadinovića in mene. Potegnil je svoj revolver in ga ponudil meni rekoč: „Lahko me ubijete, ker smatram za vojaka nevredno, kar vam moram zdaj povedati. Ko je bil polkovnik Bailey sam z menoj v pisarni, mi je dejal: Izigravajte jugoslovansko vojsko, da vas ne razoroži, vse dokler ne pridete v stik s partizanskimi oddelki, ker samo te mi priznavamo za svoje zaveznike. Ko pridete z njimi v stik, sodelujte z njimi.“

Tako so nam Britanci preprečili še eno možnost, da bi dobili potrebno orožje in material, ki ga nam sami niso dali. Podobne stvari pa so se dogajale tudi drugod po državi.

Kljub stalni zavezniški pomoči pa so bili partizani povsod poraženi.

Toda česar niso mogli doseči z orožjem, so dosegli na političnem polju; predvsem z energičnim nastopom Jožefa Stalina in pa vsled zmotnega mišljenja operativnega štaba ameriške vojske, da teren na Balkanu ni primeren za razvijanje hitrih motoriziranih operacij. (Glej: Wiedermayer's Secret Report.)

Kako šibki so bili partizanski odredi, pa se vidi tudi iz tega, da je

Tito z otoka Vis potoval v Moskvo in tam zaprosil za direktno intervencijo sovjetske vojske. Tako je komunistična partija proti volji večine jugoslovanskih narodov v trenutku, ko ji je pretilo popolno uničenje pod udarci združenih nacionalnih sil, dosegla Titovo ustoličenje s pomočjo sovjetskega maršala Tolbuhina.

V teh okoliščinah je bila Draži Mihailoviču ponujena prilika, da zapusti državo. On pa je to odklonil v prepričanju, da je bila njegova ideja pravilna in v korist narodu ter da mora ta ideja skupno z njegovim telesom ostati na domačih tleh.

Res so ubili njegovo telo, njegov duh pa živi ter kot svetilnik vodi domoljube jugoslovanske politične emigracije na razburkanem morju današnjih dni.

IZ DRUŠTEV

Občni zbor ZDSPB TABOR

dne 5. septembra 1970.

Poročilo predsednika:

Dragi soborci:

Zelo značilno se mi zdi, da imamo letos dve tako važni prireditvi na najbolj znanem kraju slovenskega zdomstva — na slovenski Pristavi in Orlovem vrhu; 25-letnica pokolja slovenskih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev in civilistov; in 14. redni letni občni zbor ZDSPB-Tabor.

Nihče izmed nas si pred 25 leti ne bi niti v sanjah upal misliti, da se bomo po četrtno stoletju še zbrali na svoj občni zbor; in to pod Orlovim vrhom Ameriške Slovenije.

Prav tako nam ni prišlo na misel, kot tudi ne komunističnim morilcem v domovini, da bodo po 25 letih prišla na dan imena tisočev, ki so jih zasuli v množične grobove slovenskih gozdov. Mislili so; če je telo mrtvo, je mrtev tudi duh. Zmotili so se!

Tudi mi smo se motili. Pričakovali smo, upali smo, da bodo tisti, ki so za to poklicani, zahtevali pravico za naše mrtve. Toda 25 let čakanja je dovolj! Sedaj je čas, da slovenska politična in ideološka emigracija zahteva na ves glas od oblastnikov v domovini priznanje pokolja 20.000 Slovencev — po vojni! To ni zadeva samo nas borcev; to je stvar celotnega slovenskega zdomstva.

Pred 14 leti je bil prvi občni zbor naše organizacije v Clevelandu. Prav gotovo je bil to temelj, ki je v majhni meri simboliziral ustanovitev slovenskega domobranstva v jesenskih dneh leta 1943. V obeh slučajih so

skeptiki zmajevali z glavo, češ: „kaj pa je tega treba“, računajoč, da bo organizacija itak hitro razpadla. Zmotili so se!

Kaj je nam pomenilo slovensko domobranstvo, vsi vemo. Kaj pa je ustvarila naša organizacija v 14 letih svojega obstoja, boste slišali nocoj Premisljate ta poročila! Zamislite se v delo idealistov, ki so ga in ga še opravljajo, in boste prišli do zaključka: Slovensko domobranstvo po 25 letih njegovega pokolja še ni mrtvo, ker ni bilo produkt materializma, ampak produkt duha.

Borci! Tabor je naša organizacija, je zadeva nas vseh. Živimo v časih, ki so zelo podobni onim, katere smo preživeli, kateri so nas združili in nas družijo še danes. Kdo, če ne mi, smo dolžni skrbeti, da bo organizacija aktivna in da bo izvrševala poslanstvo, zaradi katerega je bila ustanovljena. Delo in žrtve za organizacijo bi morale postati del našega življenja; saj nam nudi družabnost; nas povezuje in nudi pomoč, če smo pomoči potrebni. Zato je nujno, da nismo samo člani, temveč integralni del organizacije.

Za zaključek naj se zahvalim članom glavnega odbora, odborom in članom krajevnih organizacij in vsem, ki so kakor koli pomagali ali sodelovali z organizacijo in tako pripomogli do tako lepega uspeha. Prosim vas vse, da tudi v bodoče ostanete zvesti svojim načelom in da pridobite k sodelovanju tudi tiste, ki iz kakršnih koli razlogov stojijo ob strani. Mislim, da ni treba še posebej pripomniti, da je vse delo v organizaciji in pri glasilu „Tabor“ storjeno brezplačno in ob prostem času idealistov — in ne vedno brez osebnih materialnih žrtev. Vse to delo pa je lahko zelo olajšano, če bomo vsi, vsak po svojih močeh, nekaj pripomogli. Vsi navesti in sodelovanje bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Bog — Narod — Domovina!

Florijan Slak, predsednik

Organizacijsko poročilo tajnika

Dragi soborci!

Ako bi vam hotel nanizati celotno delovanje organizacije v preteklem poslovnem letu, bi to poročilo bilo mnogo preobširno. Dovolite mi torej, da se dotaknem glavnih točk, in da povem nekaj misli v zvezi z našim bodočim delom.

O poglobitnem delu organizacije boste slišali v ostalih poročilih. Nobenega dvoma ni, da je organizacijska aktivnost na vseh področjih bila izredno živahna. Skoraj vsi programi so bili izvedeni z zadovoljivim uspehom. Nadvse primerno smo se tudi oddolžili spominu 25-letnice pokolja naših nepozabnih soborcev.

Zveza danes povezuje sedem društev, število članstva po društvih se je v pretekli poslovni dobi znižalo za sedem članom. Devet jih je umrlo, dva sta pa nova. Umrli so: trije v Argentini, dva v Clevelandu, dva v Milwaukee, eden v Montrealu, v Torontu pa dva. Trije člani so izstopili iz organizacije.

Glavni odbor je imel v tej poslovni dobi osem sej. Zaključki so zabeleženi v sejnih zapisnikih, ki so vsakemu članu vedno na razpolago. Zelo živahen je bil tudi denarni promet; saj obsega nad 12.000 dolarjev, kar jasno kaže delavnost organizacije. Odbor je objavil nekaj angleških člankov in spomenic in izdal 4. zvezek Matice mrtvih, Belo knjigo in White paper. Delovanje krajevnih organizacij je zadvljivo in posebno pohvalo zaslužijo društva v Clevelandu, Torontu in Argentini. Le tako naprej, in organizacija bo v bodoče še dvignila svoj ugled. Naše glasilo je vedno bolj priljubljeno in ga napolnjujejo dobri in močni članki. S tem seveda ni rečeno, da sedaj lahko roke križem držimo. Dela je še ogromno, zlasti v teh kritičnih časih, ko nosilci komunistične zarote sejejo ljuljko prav v okolju, kjer živimo. Pozorni moramo biti bolj kot kdaj koli!

Naša organizacija je enostavna, je povezava med borci in odločna boriti se proti komunizmu s sodobnimi metodami. Za nas, ki smo bili soboreci padlih slovenskih junakov, mora ta organizacija postati del nas samih. V njej bomo našli oporo, kadar smo v potrebi, v njej prijatelje in družabnost; skratka vse, kar bomo v razburkanih časih nujno potrebovali. Bratje, podajmo si roke in skupno delajmo v organizaciji, ki je danes naša lastnina, ki je idealna in sloni na vzvišenih idejah svobode. Bodimo eno, kot so cno naši pobiti, a nikdar nepozabljeni bratje.

Kadar kdo od nas postane malodušen, tedaj naj pomisli na žrtve, odpovedi in idealizem padlih, na trpljenje naših sirot in invalidov ter bolnikov in lažje mu bo. Pomisli naj tudi na tiste, ki niso tako srečni, da bi lahko bili v naši sredi. Vsemu članstvu svetujem, da ponovno in ponovno prebere dopis iz Finske (Tabor št. 8, str. 211), v katerem med drugim stoji: „Vi, slovenski domobranci, ste mi edino, kar mi Slovenija nudi. Vsak dan mislim na vas, predrage junake. Žal ste tako daleč, da vas ne morem videti in obieti. Često sem do solz ganjen, ko berem nadvse dobrodošli mi „Tabor“. Da bi le vi vsi živi dočakali in osebno uživali svobodno domovino. Zmagamo zanesljivo; samo čas je neznan. Zgodovini se ne mudi...“ Taka in podobna pisma pogosto prihajajo. Le pomislimo na vse to in kaj moremo z malo miše storiti. Ne oterajmo se minimalnega dela pri in za organizacijo. Le ako bomo vsi zahamovali in zamahovali skupaj, bomo vsak dan dvigali iskre upanja nim, ki so osamljeni in zaslužjeni.

Naš pogled naj bo usmerjen v bodočnost! Najti moramo pota in sredstva, da svoj glas uveljavimo v okoljih, kjer živimo, in da naše napore koordiniramo z ideološkimi protikomunističnimi silami na svetu. Naš pogled in naši naperi morajo še dalje. Pogosto se ozirajmo na trpečo domovino! Skušajmo razumeti mladi rod doma, ki se otesa partije. Z besedami in dejanji se jim približujmo! Ne boimo se vsakega, ki pride iz domovine, kot da bi prinašal okuženje; todardečim pronagandistom noveimo, kar jim gre! Pazimo na tiste, ki razdirajo komunistično strukturo kot termi, in jih pomagajmo, da se to razdiranje znotraj komunistične strukture še stopnjuje! Bodimo razsodni in vedno pripravljeni vsak nekaj malega

storiti za svobodo slovenske domovine! To naj bo naša prva in edina, največja naloga — naš končni cilj!

Dela je pred nami še mnogo. Potrebno je, da naše poslovanje pe-
enostavimo in svoje sile uporabimo konstruktivno. Nadaljevati je treba z
našim tiskom; končati Matico mrtvih, pripraviti angleški tekst o naši
tregdiji in predvsem napolnjevati časopisje in revije v deželah, kjer živimo
in delamo, z objektivnimi analizami sedanjega stanja v naši rodni domo-
vini. Ako bomo tako geldali in skupaj orali, vsak po svoji moči, bomo
vredni poslanstva, ki si ga je organizacija nadela pred 15 leti. Zavedajmo
se, da smo vendar del tistega idealnega, ki nam je bilo nekoč toliko sveto,
da smo bili zanj pripravljeni umreti. Ne v materializmu in uživanju, pač
pa v duhovnosti, v odpovedih in požrtvovalnem delu bomo našli zadoščenje
in notranji mir. Le taki, duhovno prerojeni, bomo ostali v kaosu velikega
zmateriaziranega sveta, ki se počasi in sigurno pogloblja v rdečem
močvirju. Zato proč malodušje; proč s pasivnostjo; na plan, da velik naš
bo dan!

France Grum,
t. č. tajnik Tabora

Poročilo socialnega referenta

Dohodki:

	U\$S
Preostanek poslovnega leta 1968-69	1.889.05
DSPB - Tabor, Cleveland	1.100.—
DSPB - Tabor, Toronto	568 60
DSPB - Tabor, Milwaukee	207.—
DSPB - Tabor, Windsor	192.75
DSPB - Tabor, Montreal	48.10
člani iz atawe, Kanada	23.50
člani iz Oshawe, Kanada	53.94
Major P. H. Barre, biv. poveljnik Vetrinja	100.—
Ob prvi obletnici za v Vietnamu padlega sina Silvota, g. in ga. Sekne	25.—
Posemezniki iz Amerike in Kanade	282.86
Bančne obresti	52.16
Skupaj vseh dohodkov v letu 1969-70	4.542.96

Izdatki:

	U\$S
Argentina, 22 osebam	660.—
Braziliya, eni osebi	40.—
Anglija, eni osebi	40.—

Švica, eni osebi	40.—
Avstrija, dvema osebama	55.—
Slovenija, 19 osebam	265.—
Milwaukee, USA, eni osebi	20.—
Toronto, Kanada, trem osebam	200.—
Naročnina Tabor za leto 1970, invalidom v Argentini in USA	71.50
Posojilo za božične kartice, London	38.16
Posojilo za M. M. 3 in 4	637.—
Posojilo za Belo knjigo	1.068.26
Stroški poslovanja	34 03
Skupaj vseh izdatkov v letu 1969-70	3.168.95

Fregled:

Vseh dohodkov v letu 1969-70	4.5542.96
Vseh izdatkov v letu 1969-70	3.168.95
Preostanek za poslovno leto 1970-71	1.374.01

Poročilo tiskovnega referenta:

Naše glasilo Tabor izhaja v Argentini — Buenos Aires — 10 krat letno v 1100 izvodih. Razpošiljajo ga po vsem svetu. Preko 400 izvodov pride k nam v Severno Ameriko in Kanado. Dve številki na leto sta dvojni po obsegu.

Finančno stanje je zadovoljivo.

Veliko snovi za objavo gre preko Zvezinega tiskovnega referata v Argentino za tisk. Tako sem letos — od zadnjega občnega zbora pa do danes — odposlal v Argentino preko 50 člankov, dopisov in drugih primer-mernih prispevkov za objavo v Taboru. Poleg tega nekateri člani sami pošiljajo direktno upravi oz. uredništvu svoje dopise za objavo. Tako vidite, da so naši dopisniki tudi letos izvršili svojo dolžnost in da tako Severna Amerika ne samo finančno revijo vzdržuje, temveč napolnijo njeni dopisniki in sodelavci vsaj polovico celotne revije. Med glavne sodelavce v preteklem letu moramo posebej šteti borce Franceta Gruma, Pavla Borštnika, Zdravka Novaka, Hinko Župančiča, Florjana Slaka in še več drugih, ki so dopisovali v Tabor. Upajmo, da bomo zdaj, ko je delo pri Matici mrtvih v glavnem končano, našli več časa za revijo.

Naj se na tem mestu iskreno zahvalim vsem vam, ki imate naše glasilo naročeno, in posebej še vsem zvestim dopisnikom in sodelavcem.

Dovolite mi, da se s tega mesta v imenu celotne Zveze in vseh prijateljev iskreno zahvalim tudi vsem našim sodelavcem v Argentini, ki tako nesebično in popolnoma zastonj opravljajo že toliko let težko delo urednika, upravnika, korektorja in razpečevalcev. Naj gospodje Škrjanec, inž. Matičič, Jenko, Dimnik in drugi meni znani in vsi neznani sodelavci sprejmejo globoko zahvalo. Iskreni Bog plačaj! Ostanite zvesti tudi v naprej!

Le v skupni slogi in s skupnimi naperi nam bo mogoče revijo še izdajati. Naj se tu v imenu vseh zahvalim javno tudi g. Pavloviču iz Buenos Airesa, ki je dal fotografije za 25-letnico našega zdomstva reviji Tabor, da je tako vsaka številka že na zunaj pravi izraz naše obletnice. Spomini, čeprav žalostni, so vse letošnje platnice našega Tabora. Nujno bi bilo, da bi Zveza izdala vse te slike in morda še kaj drugih v spominskem albumu. Saj je tako malo slik iz tistih tragičnih dni še ohranjenih in nam na razpolago.

Pa še nečesa ne smemo in ne moremo prezreti: Velikega, tako dobro opravljenega dela našega prijatelja Zdravka Novaka. Z veliko osebnostno žrtvijo je v času dveh let zbral, uredil, pretipkal in pripravil za tisk večino gradiva za vse zvezke Matice mrtvih in Belo knjigo. Vem, da ne mara za to nobene zahvale. Vem pa tudi, kaj mu naša organizacija dolguje, kaj mu dolgujemo vsi Slovenci-protikomunisti. Zato: Iskreni Bog plačaj, Zdravko, za vse dolge ure, ki si jih žrtvoval za prikaz vseh grozot, ki so jih slovenski komunisti zakrivali nad slovenskim ljudstvom! Zbrati in urediti 5 knjig in vso kartoteko, v kateri je do zdaj 7200 žrtev naših najboljših padlih in pobitih od komunistične roke, ni delo, ki bi ga mogli plačati. Naj odkrito in iskreno povem: Brez Zdravka ne bi imeli danes tega obtežilnega materiala, k se ga komunisti doma bojijo bolj kot ničesar do zdaj v vseh 25 letih našega dela. In to je Zdravku največje plačilo: Razgaliti zločine Osvobodilne fronte in Komunistične partije Slovenije do dna!

Prav tako naj srejmejo iskreno zahvalo France Grum, Pavle Borštnik ter Branko Pogačnik, ki je vodil delo, hodil v tiskarno, odvažal in razvažal, prodajal in razpečeval knjige, pri tem pa vodil tudi finančno evidenco in skrb, da so bili računi v tiskarni pravočasno plačani. Saj je bil račun za vseh pet knjig precej preko 10.000 dolarjev.

Vsem zvestim pomočnikom iskrena hvala!

Poročilo Zgodovinskega odseka Zveze:

Vse od leta 1955, ko mo začeli s pripravami za ustanovitev naše organizacije, smo imeli v mislih in načrtih tudi izdajo pregleda in seznama iz Vetrinja vrnjenih domobrancev in drugih protikomunističnih borcev.

Gradivo za tak pregled je zbiral zlasti pobudnik za ustanovitev organizacije ing. Franc Grum.

V taborišču Kellerberg na Koroškem je bil sicer v novembru 1945 izdela precej točen seznam vrnjenih domobrancev, ki je obsegal kakih 10.000 imen. Zaslišani so bili svoji, prijatelji in soborci vrnjenih po vseh taboriščih, kjer so bivali slovenski begunci. Na podlagi teh seznamov je podpolkovnik Milko Vizjak izdelal seznam vrnjenih po občinah v treh tipkanih izvodih. Original je bil namenjen predsedniku Narodnega odbora dr. Mihi Kreku, ki je takrat bival v Rimu. Ker ni bilo rednih poštnih zvez se je menda ta seznam zgubil. Zginila pa je tudi vsaka sled za obema kopijama.

Vsled tega smo morali začeti z zbiranjem imen popolnoma na novo. V poletju 1966 je v Ljubljani izšla knjiga „Sv. Urh“, ki jo je napisala učiteljica Štefanija Podbevškova, ki je bila učiteljica v Sostrem pri Ljubljani. V njej je vse polno laži in pretiravanj. Namen izdaje je jasen: umazati protikomunistično borbo in posamezne borce predstaviti kot zločince.

Čas je potekal in na knjigo je bilo treba odgovoriti. Glavni odbor Zveze DSPB Tabor je v letu večkrat razpravljaval o tej zadevi in se končno odločil, da odgovori na knjigo „Sv. Urh“ na dva načina: 1.) v Taboru in 2.) z izdajo matice pomorjenih in vrnjenih domobrancev.

I. Odgovor v Taboru

Zveza je izdelala odgovor, ki naj z idejnega stališča utemelji potrebo po protikomunističnem odporu. Ta utemeljitev je na kratko sledeča: Osvobodilna fronta (OF), njeni partizani in aktivisti so bili zločinci, ker so mučili, morili in pobijali nedolžno slovensko prebivalstvo, ropali njih imetje, požigali vasi in v njih cerkve, šole, prosvetne, sokolske in gasilske domove, ter ovajali okupatorju nedolžno slovensko prebivalstvo, vsled česar je okupator izvajal neusmiljene represalije. Vaški stražarji, četniki in domobranci pa so se borili proti zločinstvu OF.

Ta odgovor je bil izdelan v februarju 1968 in prvi del objavljen v Taboru št. 7 istega leta.

Nato so se pričeli v Taboru oglašati posamezniki, ki so bili napadeni v knjigi „Sv. Urh“. Objavljenih je bilo precej prav dobrih odgovorov, ki so dokazali, da izdaja knjige „Sv. Urh“ ni prav nič drugega kot nov zločin, ker hoče z neresnico prikazati položaj med revolucijo 1941—1945 drugače, kot je v resnici bil, in hoče namerno škodovati na dobremu imenu vsem, ki jih z izmišljenimi zgodbami prikazuje kot zločince.

II. Izdaja matice pomorjenih

Knjiga Sv. Urh obsega 629 strani in na tako obsežno delo ni mogoče odgovoriti samo z nekaj članki v reviji.

Tako je prišel čas, da smo začeli misliti na izdajo obširnega popisa komunistične revolucije v Sloveniji, opisati zlačinstva OF in njenih aktivistov in objaviti zlasti imena pomorjenih Slovencev.

Meseca januarja 1968 je bil izdelan grob program za izdajo matice pomorjenih. Ta program je predvideval 5 zvezkov:

- I. zvezek: 1941—1942 začetek revolucije, ustanovitev Osvobodilne Fronte (OF), seznam pomorjenih 1941—1942;
- II. zvezek: 1943 doba Vaških straž, Grčarice, Turjak, Kočevski proces, seznam v boju padlih in pomorjenih;
- III. zvezek: 1943—1945, slovensko domobranstvo, razkroj partizanstva, pregled padlih domobrancev, seznam pomorjenih;
- IV. zvezek: maj in junij 1945, umik Slovenske narodne vojske na Koroško, Vetrinjska tragedija, pregled morišč, seznam pomorjenih;

V. zvezek: Posredno uničevanje slovenskega naroda po OF, sodelovanje OF z okupatorjem, koncentracijska taborišča.

Pri izdaji knjižic smo se držali gornjega programa, le da V. zvezek ni izšel.

Dokončni program je bil izdelan na posebnem sestanku štirih članov Tabora v Clevelandu. Vršil se je 13. aprila 1968. Iz teh sklepov naj navedemo sledeče:

1. določen je bil zbiratelj gradiva in urednik;
2. določena sta bila korektorja in član, ki naj bi držal zvezo z odborom in tiskarno;
3. določen je bil naslov knjige: **Matica mrtvih**.
4. določena je bila tiskarna, Galinda Press, In. Cleveland;
5. določeno je bilo, naj se tiska samo 500 izvodov v žepni obliki, t. j. za 18% manjši format, kot je običajna velikost za knjigo (pocketbook). Ker je verjetno, da bo pri seznamu imen precej netočnosti in pomanjkljivosti, naj se dopolnila zbirajo in objavljajo v naslednjih zvezkih;
6. ko bodo izšli vsi zvezki, naj se izda posebna knjiga kot ponatis v normalni velikosti 5x8 inč in v njej upoštevajo vsi popravki.

Odbor je takoj pričel z zbiranjem gradiva. K delu je bil pritegnjen tudi en član Tabora, ki je izpisoval iz zbranega gradiva imena za kartoteko pomorjenih, padlih in vrnjenih.

Prvi zvezek je izšel že 29. avgusta 1968, tik pred proslavo 25-letnice Grčaric in Turjaka, ki se je vršila v Milwaukeeju.

Drugi zvezek je izšel 17. aprila 1969.

Tretji zvezek 30. avgusta 1969.

Četrty zvezek pa 4. aprila 1970.

Peti zvezek ni izšel.

Tik pred proslavo 25-letnice vetrinjske tragedije pa je izšla kot ponatis izdanih štirih zvezkov Matice mrtvih Bela knjiga slovenskega protikomunističnega upora v Sloveniji. Knjiga je izšla 12. junija 1970. Izšla je v velikosti 5x8 inč in obsega 445 strani in vsebuje 7581 imen pomorjenih Slovencev, padlih borecev in vrnjenih in pomojenih domobrancev in četnikov.

V njej je v kratkih in zgoščenih odstavkih opisana komunistična revolucija v Sloveniji in pa oris slovenskega protikomunističnega odpora v Sloveniji. V njej so objavljena imena Slovencev, ki so v revoluciji in v uporu darovali svoja življenja. Žal, seznam teh ni popoln.

Istočasno pa je (junija 1970) izšla tudi angleška brošura „White paper“, ki jo je pripravil domobranski major Ludvik Kolman. Knjižica je učinkovito dopolnilo slovenske „Bele knjige“, sega pa v resnici še dalje; saj na učinkovit način v gibki angleščini podaja tudi osnovne poglede na vprašanje mirne koeksistence in druga vprašanja, ki jih je prinesel čas po drugi svetovni vojni.

Tako smo do proslave 25 letnice vetrinjske tragedije že imeli pred seboj 4 zvezke Matice mrtvih, Belo knjigo in „White paper“.

Prepričani smo, da je ves ta tisk veliko doprinesel k častnemu spo-

minu, v katerem naš narod skozi leta in desetletja ohranja spomin na vse, ki so darovali svoja življenja v boju proti največjemu sovražniku našega naroda in vsega sveta — v boju proti zločinskemu komunizmu. To je pa tudi odgovor na knjigo „Sv. Urh“.

To je posprava izvršene naloge, ki si jo je zadal Glavni odbor Zveze SPB Tabor 13. aprila 1968.

Bog — Narod — Domovina!

Zdravko Novak

Zaključki

Delegati krajevnih odborov DSPB Tabor, zbrani na 14. letnem občnem zboru v Genevi, Ohio, ZDA, dne 5. septembra 1970, smo ob zaključnih poročilih odbornikov Glavnega odbora ZDSPB Tabor prišli do sledečih zaključkov:

1) Zveza DSPB Tabor zaključuje 15. leto svojega obstoja in pet let po svoji reorganizaciji, izvedeni leta 1964.

2) V tem času svojega obstoja, zlasti pa v dobi po reorganizaciji je v vseh krajih, kjer delujejo njena krajevna društva, organizacija pokazala zadovoljivo delavnost in je postala bistveni del slovenskega organiziranega življenja v teh krajih.

3) Socialni sklad organizacije je v petnajstih letih njenega obstoja izkazal poslovanje v skupnem znesku \$ 29,300 v obdobju po reorganizaciji pa poslovanje s skupnem znesku \$ 16,400.

4) Tiskovno-zgodovinski odsek Glavnega odbora je ves čas delovanja organizacije skupno s konzorcijem izdajal glasilo „Vestnik“, po reorganizaciji pa „Tabor“, ki odtlej izhaja v polnem obsegu 10 številk letno v nakladi 1100 izvodov.

Istočasno je bilo opravljeno drugo publicistično delo, ki je pred reorganizacijo obsegalo predvsem knjigi „Vetrinjska tragedija“ in „Svoboda v razvalinah“, po reorganizaciji pa sta bili izdani dve seriji Spominskih znamk ob 20-letnici vetrinjske tragedije, posebna spominska značka ob isti priliki v Spominski Zbornik v zvezi z isto proslavo.

Krono tega prizadevanja pa predstavlja objava štirih zvezkov „Matice mrtvih“ ter ponatis istih v obliki „Bela knjiga protikomunističnega upora“ in pa v angleščini pisana brošura „White paper“, objavljena za 25-letnico vetrinjske tragedije.

Tako „Bela knjiga“, kot brošura „White paper“ je bila dostavljena številnim uglednim domačim in tujim predstavnikom. Ob priliki praznovanja 25-letnice Vetrinjske tragedije pa so bili objavljeni tudi mnogi prispevki naših članov v domačem in tujem časopisju.

5) Krajevna društva Zveze so pokazala močno aktivnost na polju družabnih prireditvev, ki so ponekod postale tradicionalne, in proslav, od katerih je treba posebej omeniti proslavo 20 in 25-letnice Vetrinjske tra-

gedije na Slovenski Pristavi v Clevelandu in pa proslavo 25-letnice Grčaric in Turjaka, ki jo je nadvse uspešno izvedlo krajevno DSPB Tabor v Milwaukee, ZDA.

Krajevno društvo v Clevelandu pa je izvedlo tudi posebno akcijo za vzdavajo spominske plošče na kapelici na Orlovem vrhu Slovenske pristave.

6) Krajevno društvo v Clevelandu zasluži posebno priznanje za svoje prispevke v Socialni sklad, krajevno društvo v Buenos Airesu pa za akcijo za Zavetišče škofa Rožmana, katero so započeli njegovi člani.

7) Občni zbor ugotavlja, da je bilo delovanje organizacije od njenega začetka do danes — in zlasti po reorganizaciji — nadvse zadovoljivo, izreka priznanje vsem sedanjim in nekdanjim članom Glavnega odbora in konzorcija ter poziva vse slovenske protikomunistične borce v svobodnem svetu, ki še stojijo ob strani, da se ji pridružijo v prizadevanjih za nadaljevanje tega delovanja.

Bog — Narod — Domovina!

Spominska slovesnost za pok. gen Rupnikom

Kakor vsako leto, tako je tudi letos priredil odbor Tabora dne 6. septembra 1970 na prostoru Slovenskega zavetišča v Argentini ob obletnici smrti generala Rupnika spominsko slovesnost.

Začela se je s sv. mašo, ki jo je opravil č. g. Jože Guštin. Imel je tudi zelo lepo in pomembno pridigo.

Po sv. maši je dr. Srečko Baraga s kratkim pozdravnim govorom otvoril slovesnost. Nato so zastopniki Tabora izročili gospe Olgi, vdovi pok. generala Rupnika šopek slovenskih nageljčkov. Sledil je spominski govor predsednika Tabora, g. Ivana Korošca. Z mladeniškim ognjem, s pesniškim zanosom je v kratkih izbranih besedah podal lik pok. generala Rupnika, zato ga je občinstvo nagradilo z burnim aplavzom. Tri sestre Zajčeve pa so zapele lastno, za to slovesnost zloženo, pesem. Pravzaprav je bila ta pesem že prava domobranska epopeja. Občuteno in dovršeno izvajanje je vzbudilo pri poslušalcih splošno odobravanje. Slovesnost so zaključili vsi prisotni gostje z domobranksko himno.

Ko se je končala dopoldanska prireditve, so zasedli zelo številni gostje pripravljene mize, pridne gospe in gospodične pa so nas postregle z zelo okusno pripravljenim asadam in pecivom. Vreme je bilo krasno, sončno, razpoloženje odlično, tako da so gostje ostali še do večera zbrani v prijetnem razgovoru.

Ob tej priložnosti moramo pripomniti, da smo se zakasnilo s poročilom, ker S. S. našega kratkega poročila o prireditvi iz neznanih razlogov ni objavila.

Drugo: nekateri gospodje so se razburjali, češ zakaj sta bilj ob istem času dve maši z istim namenom. Odbor društva Tabor prireja vsako leto ob obletnici smrti gen. Rupnika spominsko slovesnost s sv. mašo. Če pa kdo

želi, da bi bila samo ena skupna maša, naj pa povabi na skupni razgovor zastopnike prizadetih društev, da sporazumno določijo program slovesnosti, ne pa da nekdo enostransko objavi v časopisju sv. mašo z namenom, da si drugi ne bodo upali prirediti svoje sv. maše. Odbor Tabor je bil že večkrat izigran s prakso izvršenih dejstev. Tudi za bodoče velja: sporazum da, diktat pa nikoli!

ZA BELEŽNICO

Po dejanjih sodite!

Sij slovenske svobode (II/15 — 15.9.1970) prinaša odlomek iz pišma, ki mu ga je dne 21.8.1970 iz Opčin pri Trstu poslal pomembni slovenski književnik **prof. Vinko Beličič**. V njem med drugim pribija:

Doba petindvajsetih povojnih let je vsakogar, ki si je izbral svobodo zunaj domovine, stehtala in pokazala, koliko je pogumen, zvest, premočrten in dobrega spomina. Mnogi, premnogi so me razočarali; ubrali so zložnejšo pot. Vedno bolj osamljen se čutim, in včasih me obide dvom, ali ni moja zvestoba neživljenska trmoglavost. Pa glejte: ne morem biti v nasprotju s svojo vestjo! Kdor danes koketira z jugorežimom, misli na kakršnokoli svojo korist. Jaz sem že toliko prestal, da hočem vsaj pokončnost ohraniti... in z njo hkrati vero v Boga. — Ne bo si torej težko utrditi zmerno pesimistični pogled na svet, če bom hotel živeti. Slovo vsakj evforiji! Presojati človeka ne po videzu, nasmehu in besedah, marveč po dejanjih in ravnanju!

Ne vidimo razloga za piščev pesimizem! Njegova opazovanja so samo dokaz, da so ostali možje, ki so in bodo ohranili pokončnost! Nai se ozre izven svojega kroga po svetu, pa bo tudi na skromnih straneh TABORA našel žive dokaze — od severnega pola do Avstralije — o premočrtnosti slovenskih ljudi. Ravno zato, če po dejanjih sodimo, ne moremo biti pesimisti!

Kaj to pomeni?

Ob zadnjem evropskem popotovanju ameriškega predsednika Richarda Nixona smo lahko brali in videli, da so ga v svobodnih deželah Italije in celó Irske spremljale manjšinske, pa zato tem bolj bučne poulične rabuke mladeži, ki naj bi s tem dajala duška svojemu protestu proti — kapitalističnemu imperializmu Združenih Držav.

V nasprotju s temi izgredi pa je lansko leto prebivalstvo komunistične Romunske istega predsednika in predstavnika „kapitalističnega imperializma“ pozdravljalo z navdušenjem, kot ga ta dežela še ni videla v vsej svoji zgodovini in ob nobeni drugi priložnosti.

Tudi ob sedanjem obisku pri rdečem maršalu v Jugoslaviji je Nixona na ulicah Beograda in Zagreba (Ljubljana v obisk ni bila vključena...) sprejela množica prebivalstva (predvsem mladine, kakor so pokazali filmi!) tako navdušeno, da je pretrgala vse varnostne kordone. Predsednik Nixon se je pomešal med navdušeno množico, ki je vsekriž lovila njegovi v pozdrav sproženi roki. Poleg filmskih trakov, ko so o tem šli skozi klna in televizije vsega sveta, je italijansko, pa tudi drugo svetovno časopisje prineslo sliko mladega študenta, kako na beograjski ulici krčevito objema in poljublja predsednika Nixona...

Kaj to pomeni..?

Mogoče predsednik Nixon razume... — Tito gotovo! — —

MNENJA IN VRENJA

Poglavje o dialogu

Založba Sij, Buenos Aires, 1970 — str. 32.

Založba Sij v Buenos Airesu je kot prvo publikacijo svoje zbirke Zrenja in uvidi izdala brošuro **Poglavje o dialogu**, v kateri so na 32 straneh priročnega formata natisnjena razmišljanja in zaključki Božidarja Finka o Dialogu med nami in prof. Alojzija Geržiniča o Dialogu z našimi komunisti, na koncu pa je dodan še močno poučen primer dialoga med „dobro mislečim“ komunističnim komisarjem in „naprednim“ mladim kristjanom, ki ga je pod naslovom **Kadar se sol poneumi** napisal Hans Urs von Balthasar in poslovenil France Dolinar.

Izid te brošure je bil za naše okolje že zdavnaj nujno potreben, da bi tako med širše plasti naše skupnosti prodrla resna, kakovostna razmišljanja o problemu, ki je že dolgo sem — in bo gotovo še lep čas — silno aktualen, pa smo po večini bili vajeni, da so ga na eni strani zagovorniki nekega ne točno opredeljenega, generaliziranega dialoga odpravljali s plehkimi frazami in priučenimi sodobnimi gesli, na drugi strani pa njegovi nasprotniki — prav tako brez jasnih predstav o njegovi naravi — žigosali z neprepričljivim in zato odvratnim udrihanjem tjavendan.

Vsebina te brošure je dokaz globokega poznanja problema ter možate zavesti o njegovi usodnosti in so zato razmišljanja resna, dokumentirana in zaključki prepričljivi.

Ker mimo danosti, v katerih neizbežno telesno živimo in zato nujno tudi mislimo, ne more nikdo, in ker je od stališča vsakega posameznika, ki je že po svojem bivanju prisiljen v valovanje mas, če se bo tok bodočega razvoja medčloveških odnosov dokončno usmeril v rešilno pristanišče, mora ta brošura postati zvesti spremeljevalec in svetovalec vsakomur — v trenutku odločitve.

Založbi Sij za tega zdravega prvenca njene zbirke **Zrenja in uvidi** zares lahko samo čestitamo — z iskreno željo, da bi se v bodoče z enako resnostjo in smislom za kakovost lotevala tudi drugih vprašanj naše žitnosti. (Poglavja iz zgodovine našega prvoborstva proti svetovni komunistični zaroti, domobranstvo, Rupnik itd., itd.)

ZANIMIVI PABERKI

SODOBNA EMIGRANTSKA RESNIČNA ZGODBICA IZ ARGENTINE

Pobožen mladenič si ni mogel izbrati primernege slovenskega dekleta, ker ni bilo slovenskih plesnih zabav, družabnih prijateljskih zvez pa tudi ni imel, ker je bil osamljen in povrhu še neroden fant. Pa je pobaral znanca, kako bi nagovoril kakšno gospodično, da bi navezal prijateljstvo z njo. Prijatelj mu je svetoval, naj kar na ulici v mraku nagovori kakšno dekle in naj uporabi italijanski način pouličnega razgovora, ki sicer v drugih jezikih ne zveni tako romantično — zlasti in španščini ne — kakor v italijanskem jeziku, pa bo že šlo.

„Kako pa naj začnem?“ vpraša mladenič.

„Kadar srečaš na ulici proti večeru kakšno lepo gospodično, se ji ponižno približaj, lepo pokloni in začni:

„Gospodična, dober večer! Ah, kako je nocojšnji večer res lep večer. Ja, če bi bil pa včerajšnji večer tudi tako lep večer, kot je nocojšnji večer, potem bi bil tudi včerajšnji večer, zares lep večer. Še enkrat, dober večer gospodična!“

In potem počakaj, da boš videl, kako bo ona reagirala. Če ti slučajno primaže eno klofuto, molči in beži proč, da ne pride do kakšnega škandala, kar bi utegnilo privabiti kakšnega policaja!“

Fant si je dobro zapomnil zlati nauk svojega znanca in iskal priložnosti, da bi ga lahko uporabil. Nekega večera pride do železniške zavornice, kjer je stal avto in v avtu je sedela lepa deklica.

„Sedaj ali nikoli!“ je pomislil fant, ker ni bilo nobenega človeka bliizu. Približa se avtu in zblebeta italijansko formulo svojega prijatelja. Oh, strašno! Deklica mu pokaže precej dolg jezik in on osramočen pobezne. Gre in potoži prijatelju.

„Kakšen lole si ti! S tem, da ti je pokazala deklica svoj jezik, se je ujela v tvoje ljubezenske mreže, ker ti je odprla svojo notranjost in ta je več kot dovolj, da se ji smeš zopet približati. Poišči jo in ji reci:

„Gospodična oni večer, ki je bil tako lep večer in je bil v mojem življenju do sedaj najsrečnejši večer, ker ste mi pokazali svoj jezik, ki je rdeč kot nagelj. In vaši zobje so beli kot slonova kost. In vaša notranjost je angelsko čista in nedolžna. In vi ste zlata deklica, bodite moja izvoljenka, mojega srca kraljica!“

Sreča je hotela ali pa je bila božja volja, da je fant kmalu našel isto dekle v avtu in na istem mestu, kot takrat, ko je bil tako lep večer, a se je zanj tako žalostno končal.

Zopet se približa fant avtu s povešeno glavo in tresočim glasom zdrdra, kar mu je naročil prijatelj. Ko dvigne glavo vesel opazi, da se mu je deklica nasmehnila. Morda iz usmiljenja. Toda takrat se je začelo. Čez eno leto sta se poročila, zdaj imata že otroka in — baje — jima dobro gre. Ujela pa sta se oba. Ona, ker je odprla z jezikom svojo notranjost, on pa, ker ni vedel, da je ta notranjost nekaj let starejša kot on.

Kdor se torej zaradi svoje nerodnosti ne more poročiti, mu svetopi-semko svetujemo: „Mladenič, pojdi in tudi ti tako stori!“

DAROVALI SO:

Za zavetišče

	(Pesov ley 18.188)
Malenšek J. rev., Tucumán .	20.—
Vidmar Marija, Carapachay .	5.—
Blazinšek Silva, Carap.	5.—
Jonke-družina, Carapachay .	20.—
N. N., Olivos	20.—
Borštnik M. rev., S. Justo ..	20.—
Ahlin Ivan, San Justo	76.—
Tomažević Lovro, San Justo	100.—
Zbirka v zavet. 27. sep. ...	12.10
Logar Vinko prof., Ituzaingó	30.15
Druž. priredit. (kosilo) v slov. domu Carapachayu 20.9.70 ..	937.92
Avguštin A. rev., Boulogne .	6.—
Škulj Edi, Martínez	20.—
Matičič A. ing., V. Ballester	20.—
Malovrh F., L. de Mirador .	76.—
Benedičič Miha, Castelar ...	26.—
ZDSPB Tab. za tisk Glasnika	80.—
Burjes Lojze, ZDA	40.—
Namesto svetja na grob u-	

mrlega Franca Lončarja iz Clevelanda sta darovala: Žnidaršič Jože, Cleveland	80.—
Kraljič Franc, Kanada	40.—
Baraga Saša, Capital	100.—
Erjavec Ida, San Justo	50.—
Truden Anton, Munro	26.—
Sedej Alojz, Carapachay ...	10.—
Zupanc Janez, San Justo ..	26.—
Zupanc Vinko, San Justo ..	26.—
Zakrajšek Jože, Casanova ..	76.—
Zakrajšek Aloj, San Justo ..	10.—
Loboda Marjan, R. Mejía ...	126.—
Aljančič Mirko, Carapachay	100.—
Tomažević Franc, R. Mejía .	26.—
N. N., San Justo	20.—
Čarman Pever, San Justo ...	476.—
Jerič Maks, ZDA	26.—
Lenarčič Alfonz, V. Ballester	40.—
Tršan Janez, Boulogne	26.—
DSPB Tabor je darovalo na mesto šopka na grob svojih članov Agusta Malovrha in Janeza Šesta	200.—

Tema za razmišljanje.

Po mojem na svetu ni večjega doživljaja, kot zopet doseči izgubljeno svobodo.

Cervantes

V soboto, 28. novembra 1970
bo ob 21. uri v Slovenskem domu v San Martinu, Córdoba 129

DRUŽABNA PRIREDITEV

v korist

SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA

Pijača! Topla in mrzla jedila na izbiro!

Zabava za mladino in odrasle!

igra: **PLANIKA**

VABLJENI VSI SLOVENC!

VSEBINA

Nada ha cambiado	289
Odločiti se bo treba! (Fr. Gaber)	290
Odprto pismo Titu (Pertti Haataja)	291
Kri mučencev	294
Kdo je zločinec? (Zdravko Novak)	296
Jugoslavija 1941—1945 (R. P.)	302
Občni zbor ZDSPB TABOR	308
Spominska slovensnost v Bs. Airesu	317
Za beležnico	318
Mnenja in vrenja	319
Zanimivi paberki	320
Darovali so	III.

Correo
Argentino
Sucursal
Villa Madero
(Bs. As.)

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 8133

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 2619